

[Karl Olsen.]

men jeg kan på mit partis vegne alligevel tilsige ministeren vor støtte til forslaget gennemførelse. Der bliver jo i udvalget lejlighed til at drøfte de mange enkeltheder, og jeg skal derfor her ved forslagets første behandling indskrænke mig til med disse bemærkninger at tilsige vor medvirken til forslagets gennemførelse.

Den højtærede finansministers fremsættelsestale, der som sædvanlig var præget af hans lidenskabsløse og nøgterne saglighed, giver i forbindelse med den økonomiske årsoversigt et fortrinligt grundlag for en drøftelse af vort lands almindelige økonomiske stilling. Opgaven under denne debat må være at markere partiernes standpunkter til de problemer, der ligger foran os.

Inden jeg på mit partis vegne gør det, kan det måske have interesse at gøre et par bemærkninger om disse problemers baggrund i den politiske kurs, som regeringen er udtrykt for, og se på de resultater, den har nået.

Ved regeringens tiltrædelse for godt 1½ år siden var de to vigtigste problemer inflationen, som truede det danske pengevæsen med en ny devaluering, og det hastigt voksende underskud på betalingsbalancen. De nærmeste krav til regeringen måtte være at bremse prisstigningerne, stimulere landets konkurrenceevne for herigennem at tilvejebringe den nødvendige balance i vor økonomi og samtidig skabe forudsætning for mere liberale vilkår for vort erhvervsliv. Midlerne, regeringen anvendte, da den gik løs på problemernes løsning, var først og fremmest de to kriseforlig af november 1950 og marts 1951. Disse forlig blev ikke, hvad regeringen ønskede, men de blev anvendelige og har på væsentlig måde bidraget til at løse vore økonomiske vanskeligheder.

Lad mig med et par tal illustrere de vanskeligheder, regeringen stod overfor. Indtil udgangen af 1950 — regeringen tiltrådte som bekendt den 30. oktober 1950 — havde vi fået Marshallhjælp for 1 milliard kr. Vi havde i perioden 1946—50 et valutaunderskud på 1,8 milliard kr. Enkelt sagt, vi brugte i den nævnte periode 2,8 milliarder kr. mere, end vi tjente. Da regeringen trådte til, var praktisk talt alle reserver opbrugt og alle lånemuligheder udtømt. Det var tvivlende nødvendigt at føre en politik, der kunne rette valutabalancen op. Det, regeringen gik ind til, var dybest set en kamp for kronens værdi: enten fortsat inflation og underskud på betalingsbalancen eller ofre for at få en stabilisering af kronen og en standsning af vor gældssættelse til udlandet. Det nytter ikke, at alle får flere penge og

store indkomster, hvis pengene stadig synker i værdi. Regeringen så det derfor som en af sine fornemste opgaver at føre en politik, der afpassede forbruget efter vor produktion, eller jævnt sagt: at sætte tæring efter næring.

Medens socialdemokratiets regering i årene 1948—49 havde den store fordel, at vore eksportpriser lå over vore importpriser regnet i forhold til 1935-niveauet, har eksportpriserne i størstedelen af denne regerings tid ligget 25—33 pct. under importpriserne, d. v. s. at vi har måttet eksportere indtil 50 pct. mere end i 1949 for at få den samme importmængde. Sagt med andre ord, vi er blevet fattigere ved at købe dyrere, end vi sælger. Denne prisklemme er en følge af Englands devaluering og Koreakrigen. Vi har efterhånden, som det er nævnt, opnået forbedringer i vore egne eksportpriser, men langt fra i forhold til råstofprisernes stigning.

Når man tager denne alvorlige baggrund i betragtning, forstår man, at det har taget sin tid at genskabe orden i vor økonomi. Forbruget er blevet begrænset og betalingsbalancen herved lettet. Regeringen har i dag lov at pege på den positive betalingsbalance med de reservationer, som under de usikre verdenskonjunkturer er nødvendige, og som jeg senere skal gøre et par bemærkninger om.

Prisudviklingen er nogenlunde stabiliseret. Efter de voldsomme spring op i pristallet har vi med de sidste tre pristal været vidne til beskedne stigninger, stigninger, der er et udtryk for, at priserne er ved at falde til ro. Heller ikke på dette område kan man betragte kampen som endt med sejr, men betydelige resultater er dog nået, og det er min overbevisning, at der ude i befolkningen er en udbredt fornemmelse af, at de byrder, den har måttet bære, ikke har været båret forgæves.

Lad mig med henblik på den aktuelle situation og fremtiden først vende mig til det ene af regeringens hovedproblemer, inflationen. Ministeren pegede i sin tale meget rigtigt på, at inflationsproblemet for tiden ligger lettere end på noget andet tidspunkt under denne regerings tid, men føjede til, at vi intet sikkert ved om udviklingen fremover. Der er kræfter, der trækker i begge retninger. Vi ønsker fra konservativ side at sætte en kraftig streg under denne sidste bemærkning. Vi har, som forholdene ligger i øjeblikket, ikke lov at drage for vidtgående slutninger; vi har ingen garanti for, at vi er igennem alle vanskelighederne.

Ministeren gjorde opmærksom på, at staten i indværende finansår har brug for en